Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ.
Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LVI.

„Gazeta" ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineci 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineci 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ
a administraţiune, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 126. Braşovŭ, Joi, 10 (22) Iunie 1893.

Convocarea delegaţilorŭ.

Braşovŭ, 8 Iunie v.

S'a împlinitŭ deja anulŭ, de când comitetulŭ centralŭ, alesŭ de conferenţa din anulŭ trecutŭ a partidei nóstre naţionale, a mersŭ la Viena cu memorandulŭ. Elŭ a avutŭ unŭ mandatŭ dela conferenţă şi nu póte fi nimicŭ mai firescŭ, decâtŭ îndatorirea, ce-o simte de a raporta mandanţilorŭ sĕi despre lucrările, ce le-a sĕvîrşitŭ în esecutarea acestui mandatŭ.

In convocarea delegaţilorŭ alegĕtorilorŭ noştri în adunare estraordinară pe diua de 27 Iunie (9 Iulie st. n.) a. c., pentru de a asculta raportulŭ comitetului, nu este dér nimicŭ surprindĕtorŭ. Ea a trebuitŭ sĕ se facă în ori-ce casŭ şi décă este ceva de obiectatŭ în faţa ei, este numai împrejurarea, că nu s'a făcutŭ mai înainte, după cum partida nóstră era în dreptŭ a se aştepta, ci comitetulŭ a trăgănat'o, până ce s'a creatŭ situaţiunea precară, despre care ne vorbesce în convocarea sa.

Darea de sémă a comitetului centralŭ era şi este cu atâtŭ mai reclamată în interesulŭ partidei nóstre naţionale, cu câtŭ până astădi încă nu s'a făcutŭ claritate despre resultatele reale ale activităţii desfăşurate în esecutarea mandatului, ce l'a primitŭ dela conferenţa din 20 şi 21 Ianuarie 1892.

Décă într'aceea evenimentele, ce cu precipitare se urmézŭ, au făcutŭ ca situaţiunea de adi sĕ fiă atâtŭ de gravă, faptulŭ acesta însuşi ne indică necesitatea, ca în faţa periculelorŭ ameninţătóre partida nóstră naţională sĕ se găséscă şi ea la rĕndulŭ sĕu în starea consolidată, care sĕ-i facă posibilŭ a le înfrunta cu tótă bărbăţia. Şi amŭ fi nesinceri, décă n'amŭ adauge aici, că o lămurire mai timpuriă a situaţiunei, create prin pasulŭ întreprinsŭ înainte c'unŭ anŭ de dile, arŭ fi uşuratŭ problemele grele, ce se impunŭ adi partidei nóstre naţionale.

Cu atâtŭ mai multŭ se cere acuma dela noi, ca sĕ fimŭ deplinŭ conscii de aceste grave probleme şi de seriositatea timpului, ce 'lŭ străbatemŭ.

Situaţiunea de adi e netăgăduitŭ fórte gravă; e gravă prin greşelele şi neajunsurile nóstre proprii, dér e peste mĕsură gravă prin persecuţiunile nedrepte şi neumane, ce le îndurămŭ dela contrarii neamului nostru.

Pe cetitorii noştri, fără îndoiélă, îi va fi îngrijatŭ adâncŭ, că însuşi comitetulŭ esecutivŭ alŭ partidei nóstre naţionale vine acum după unŭ anŭ, sĕ constate acéstă înrĕutăţire a stării nóstre politice, dér nu i-a putută surprinde, findcă nu le-amŭ făcutŭ nici-odată ilusiuni, ci tot-déuna amŭ disŭ şi amŭ susţinutŭ, că o îmbunătăţire a stării nóstre politice trebue sĕ derive mai întâiu dela noi Românii, că adecă trebue sĕ-i premérgă mai întâiu întărirea şi consolidarea nóstră interióră, utilisarea forţelorŭ nóstre naţionale cu seriositate, cu plan şi sistem în interesulŭ naţiunei române, a libertăţii şi a drepturilorŭ sale; amŭ declaratŭ, că de aici atérnă ori-ce succesŭ realŭ şi durabilŭ în lupta nóstră pentru esistenţa naţională.

Şi ceea ce amŭ disŭ şi susţinutŭ până acuma, dicemŭ şi susţinemŭ şi adi, când lucrurile au ajunsŭ aşa de departe, încâtŭ, cum cu consternare şi indignare vedemŭ, este trasŭ în cercetare judecătorésca de către puternicii dilei întregŭ comitetulŭ actualŭ esecutivŭ alŭ partidei nóstre, din causa Memorandului.

Urmărirea judecătorésca a comitetului nostru centralŭ, pentru că a esercitatŭ dreptulŭ constituţionalŭ fundamentalŭ cetăţenescŭ de a espune într'unŭ memoriu către capulŭ statului gravaminele naţionale şi a cere schimbarea stării asupritóre pe cale legală, este o faptă de sine stătătóre a puterii publice, care cu durere vedemŭ, a depăşitŭ de mult cărarea legală constituţională şi a devenitŭ discreţionară în adevĕratulŭ înţelesŭ alŭ cuvĕntului.

Trebue dér ca acéstă faptă, la rĕndulŭ sĕu, sĕ fiă discutată de sine stătătorŭ de către organulŭ nostru. Nu putemŭ însĕ sĕ nu accentuămŭ deja acuma, ca unŭ lucru de sine înţelesŭ, că atacul acesta violentŭ, care este îndreptatŭ nu numai în contra persónelorŭ, ce compunŭ comitetulŭ şi a procederei lorŭ, ci se îndreptă tot-odată şi în contra drepturilorŭ fundamentale constituţionale ale partidei nóstre naţionale, trebue sĕ ne afle pe toţi solidari în alŭ respinge cu tótă energia şi demnitatea.

O însemnătate deosebită interióră are însĕ pentru partida nóstră naţională darea de sémă a comitetului, pentru care suntŭ convocaţi delegaţii conferenţei nóstre naţionale. Când e vorba de a ne esamina faptele din trecutŭ, de a le pune pe cumpĕna judecăţii luminate, lipsită de ori-ce preocupare şi patimă, ca astfelŭ sĕ găsimŭ cărarea cea bună, pe care sĕ putemŭ păşi în viitorŭ cu mai mare efectŭ ca până acuma, urméză de sine, că delegaţii conferinţei numai aşa îşi vor puté deslega în modŭ mulţumitorŭ greaua problemă de a lua hotărîrile cele de lipsă în vederea precarei situaţiuni actuale, décă vorŭ fi pĕtrunşi de simţulŭ de responsabilitate faţă cu marea causă naţională şi vorŭ sci sĕ se abnege pentru ea.

Nu ne îndoimŭ, că membrii conferenţii naţionale vorŭ sci sĕ apreţieze câtŭ de multă bunăvoinţă, seriositate şi abnegare de sine se cere adi dela fiăcare, ca sĕ se pótă împlini dorinţa esprimată de comitetŭ, ca viitórea adunare sĕ se sfătuiască cu frăţéscă dragoste şi cum va fi mai bine pentru naţiunea nóstră, atâtŭ de multŭ prigonită.

Sperămŭ şi aşteptămŭ dér ca în acestŭ spiritŭ sĕ se pregătéscă a merge din tóte părţile la întrunire, şi îi conjurămŭ pe toţi sĕ nu uite, că tăria şi consolidarea nóstră interióră este şi rĕmâne cea dintâiu garanţiă pentru isbênda causei nóstre sfinte în viitorŭ!

Maghiarisarea armatei.

Amŭ adusŭ ieri la „sciri telegrafice", că delegatulŭ *Széll* Kálmán a interpelatŭ pe ministrulŭ de rĕsboiu în afacerea cu rescriptulŭ comandantului Lobkowitz, adresatŭ, ca rĕspunsŭ, primăriei din Budapesta.

Foile unguresci, ce le primimŭ adi, publică textulŭ interpelaţiei lui Széll şi rĕspunsulŭ majorului Nyiri, care este următorulŭ:

„Onorată comisiune regnicolară! Am onóre a rĕspunde, în numele Exelenţei Sale ministrului comunŭ de rĕsboiu, la interpelaţiunea membrului comisiunei Széll Kálmán. (Sĕ audimŭ) Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu, deja în şedinţa de ieri a comisiunei ţĕrei, a luatŭ veste, despre casulŭ, ce forméză obiectulŭ interpelaţiunei şi, în urma celorŭ audite, a îndrumatŭ prin telegrafŭ, încă ieri după amiadi pe comanda de corpŭ IV, ca sĕ-i dea lămuriri câtŭ mai curêndŭ. Raportŭ lămuritorŭ ne sosindŭ până acum, elŭ trebue aşteptatŭ pentru ca sĕ se pótă face critica stărei lucrului. Nu sufere nici o îndoélă însĕ, că, în sensulŭ ordinaţiunilorŭ esmise, comanda pieţei din Budapesta **este obligată**, *ca la tóte hârtiile maghiare, ce-i sosescŭ*, **sĕ respundă în limba maghiară** (Aprobări). Şi la casulŭ, décă imediatŭ n'ar puté-o face acésta din pricina lipsei de puteri, atunci pentru

---

FOILETONULU „GAZ TRANS."

ESCURSIUNI

pe munţii ţĕrei Bârsei şi ai Făgăraşului

de

Ioanŭ Turcu.

II. Branulŭ cu plaiurile şi piscurile sale. Locŭ în regiunea lemnului, cu păduri, păşuni şi prea frumóse poeni întinse.

(Urmare).

Dela bariera de josŭ din Branŭ, drumulŭ de comunicaţiă duce către frontieră, şi apoi mai departe în România, pe 2 părţi, şi anume:

1) Prin comuna Şimonŭ către Guţanulŭ la Strunga şi aşa mai departe pe teritoriulŭ românŭ către pitoresculŭ oraşŭ Sinaia şi către comuna Petroşiţa, aşa că până la capĕtulŭ de din susŭ alŭ comunei Şimonŭ, poţi merge cu trăsura, de aci apoi mai departe pe josŭ séu călare până în România.

2) Prin Moeciulŭ inferiorŭ, pe unde ţinêndŭ drumulŭ principalŭ totŭ pe muchia délului, de acolo poţi eşi bine cu trăsura până susŭ în frontieră la vama ungară dela Cruce, din Branulŭ superiorŭ, de unde apoi peste „Ruia", pe partea României, pe şoséua cea fórte bună de acolo, poţi merge cu trăsura mai departe.

In direcţiunea acésta, adecă pornindŭ dela vama ungară, dela Cruce, prin vama română dela Giuvala, pe calea de acolo înaintândŭ poţi merge la renumita şi prea frumósa peşteră dela „Dêmbovicióra", ce se află pe partea României, mai în apropierea comunei Rucărŭ, şi care într'adevĕrŭ merită a fi cercetată şi privită mai de-aprópe, pentru admirabila şi măréţa ei formaţiune şi pentru multele stalactite, ce se află în abundanţă în peştera aceea.

Cum este situatŭ Branulŭ între Buceciu, frontieră şi Pétra Craiului, următórele comune ale Branului esŭ cu teritoriulŭ lorŭ până susŭ la frontieră, şi anume: Şimonulŭ dela capulŭ vesticŭ alŭ Buceciului încolo peste munţii dela Strunga; urméză după aceea Moeciulŭ superiorŭ şi apoi comuna Fundata, până la vama dela Cruce în Branulŭ superiorŭ. Dela Cruce în colo, totŭ până în frontieră urméză comuna Şirnea şi Peştera, până la Pétra Craiului.

Pe teritoriulŭ comunei Peştera, aprope de biserica din acéstă comună, în partea ostică se află o peşteră prea frumósă şi fórte mare, despre carea se dice, că trece cu lungimea ei încolo sub Pétra Craiului. Dela acéstă peşteră şi-a primitŭ şi comuna numirea sa „Peştera".

Locuitorii din comunele Fundata, Şirnea şi o parte din cei din Peştera îşi au locuinţele lorŭ acolo susŭ pe piscurile Branului, nemijlocitŭ lângă frontieră.

Mai în tóte locurile, dela Buceciu şi până la Pétra Craiului, póte omulŭ trece frontiera pe josŭ séu călare în România şi din România dincóce, fără nici o greutate. Şi tocmai pentru aceea, ca sĕ nu se întêmple contrabande şi neajunsuri din una séu din altă parte, frontiera pe acéstă liniă este strictŭ păzită, atâtŭ din partea Ungariei, câtŭ şi din partea României.

Trecerea din România la noi, josŭ la pólele munţilorŭ, în direcţiunea vămei din Branulŭ inferiorŭ, se póte face şi se şi face de regulă numai prin pasulŭ Branului, prin strîmtórea munţilorŭ din Branulŭ de josŭ de lângă rîulŭ „Turcu", sub castelulŭ Branului. Se póte însĕ trece pe josŭ séu călare şi pe rîulŭ Zêrneştilorŭ dintre Măgura şi Pétra Craiului, şi prin despicătura Petrei Craiului din punctulŭ la „Turnŭ", prin loculŭ numitŭ „Crepătura," aşa că prin ambele aceste puncte eşi dintre munţi la comuna Zêrneşti.

Trecerea printre Pétra Craiului, prin loculŭ numitŭ „Crepătura", fiindŭ de multŭ timpŭ tare negligiată, adi este mai nepracticabilă, numai cu piciorulŭ mai poţi trece pe aici, cu tóte că în vechime, când linia de vamă era pe la şanţulŭ, ce se întinde dela castelŭ pe la pólele ostice ale munţilorŭ în stênga şi în drépta pe sub Măgura şi încolo până către Buceciu, în acele timpuri, dicŭ, pe hăţaşulŭ din „Crepătura", după cum spunŭ bĕtrânii, aşa mai pe sub ascunsŭ se trecea din România la noi, pe cai, ca contrabandă, multă sare şi tutunŭ.